

ALUEELLISET KEHITYSNÄKYMÄT KESKI-SUOMI KEVÄT 2026

Rautaisannos aluetietoa ja lyhyen ajan ennakkointia

Päivi Hamarus, Keski-Suomen elinvoimakeskus

6.5.2026

Sisällysluettelo

1 Johdanto.....	3
2 Keski-Suomi.....	5
Yleiskuva alueen tilanteesta ja näkymistä	5
Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät	6
Työmarkkinoiden tilanne ja näkymät.....	11
Kehityssuuntia koskevat arviot	13

6.5.2026

1 Johdanto

Alueelliset kehitysnäkymät on työ- ja elinkeinoministeriön ja elinvoimakeskusten kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä julkaisu, johon on koottu elinvoimakeskusten näkemykset alueensa ja seutukuntien nykytilasta ja tulevaisuuden kehitysnäkymistä. Kyseessä on elinvoimakeskusten yhdessä muiden aluekehittäjien kanssa muodostettu näkemys maakuntien ja seutukuntien nykytilasta ja lähiajan näkymistä. Katsaus tehdään keväällä ja syksyllä.

Julkaisun tavoitteena on luoda yleiskuva alueiden elinkeinoelämän, työttömyyden ja työvoiman nykytilanteesta ja lähitulevaisuuden (6-12 kuukautta tarkasteluhetkestä tulevaisuuteen) näkymistä. Näihin vaikuttavat osaltaan myös väestörakenne ja alueen ominaispiirteet, joista on koottu kokonaisuuksia tukevaa tietoa.

Alueelliset kehitysnäkymät on laadullinen arvio, jossa keskeisessä roolissa ovat aluekehittäjien ja yritysten kehittämisen parissa toimivien henkilöiden näkemykset. Arviota tukevat tilastotiedot sekä alueelliset kyselyt ja barometrit. Raporttiin on koostettu yhdessä muiden aluekehittäjien kanssa näkemykset maakuntien nykytilasta ja lähiajan näkymistä. Näkemysten muodostamiseksi Keski-Suomen elinvoimakeskus on järjestänyt seutukunnittain keskeisten sidosryhmien kanssa keskustelutilaisuudet osana alueellisten kehitysnäkymien valmistelua. Katsauksessa on hyödynnetty esimerkiksi Pk-yritysbarometrin, TEM:in työmarkkinaennusteen, Työvoimabarometrin, Työvoiman saatavuus ja kohtaanto -raportin, tilastojen ja julkaisujen tuloksia. Tilastojen ja julkaisujen olennaisten asioiden siteeraamisen lisäksi niiden pohjalta tehtävät analyysit ja asiantuntijoiden arviot ovat tärkeitä, sillä ne tuottavat uutta tietoa aluekehityksen ymmärtämiseksi ja ennakoimiseksi.

Alueellisia kehitysnäkymiä on laadittu vuodesta 2006 alkaen ja prosessi on keskeinen osa lyhyen aikavälin alue-ennakointia. Arviointikohteita ovat elinkeinoelämä ja yritystoiminta, työttömyyden määrä ja rakenne sekä osaavan työvoiman saatavuus. Näkemykset on tiivistetty seutukunnittain ja kootusti maakunnan osalta plus-miinus -arvioihin.

Alueelliset kehitysnäkymät -katsaus sisältää seuraavat osiot:

Yleiskuva alueen tilanteesta ja näkymistä

Kappale sisältää yleisluontoisen kuvauksen alueen ominaispiirteistä, mm. väestökehityksestä, taloudesta, elinkeinorakenteen monipuolisuudesta, saavutettavuudesta yms. aluekehityksen kannalta keskeisistä kehityssuunnista.

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät – kappaleessa on ennakoitu alueen keskeisten toimialojen kehitystä, kasvavia ja kansainvälistyviä aloja, ja arvioitu yritysten perustamista ja lopettamista, kasvuyritysten määrää sekä vientiyritysten tilanteen kehitystä. Lisäksi on kuvattu yritysrahoituksen saatavuutta (pankkirahoitus jne.) ja sen vaikutuksia yritysten kehittämiseen. Tarkastelun kohteena ovat myös palvelu alan näkymät ja palveluvientiä tekevät yritykset. Kappaleessa on nostettu esiin keskeiset käynnissä olevat ja suunnitellut investointihankkeet ja arvioitu niiden alueellisia vaikutuksia. Myös puolustusteollisuuden alan kehitystä on nostettu esiin.

6.5.2026

Työmarkkinoiden tilanne ja näkymät - kappaleessa on arvioitu työllisten ja työttömien määrän ja osuuksien tilannetta ja kehitystä lähitulevaisuudessa. Näiden muutoksiin vaikuttaneet tekijät, kuten irtisanomiset ja lomautukset ovat tarkastelussa. Osuudessa on nostettu esiin myös osaavan työvoiman saatavuuden tilanne sekä mahdolliset määrälliset ja laadulliset kohtaanto-ongelmat.

Raportin lopussa on **Plus-miinus -arviot** koko **maakunnan sekä seutukuntien arviot lähiajan kehityksestä**.

Työ- ja elinkeinoministeriön laatima valtakunnallinen raportti, johon on koottu kaikkien elinvoimakeskusten raportit, löytyy Työ- ja elinkeinoministeriön sivulta: <https://tem.fi/alueelliset-kehitysnakymat>

Keski-Suomen Alueelliset kehitysnäkymät -raportin on kirjoittanut ja koonnut Päivi Hamarus Keski-Suomen elinvoimakeskuksesta. Työmarkkinoiden tilanne ja näkymät -osion on kirjoittanut yksikön päällikkö Marja Pudas Keski-Suomen elinvoimakeskuksesta. Kiitos kaikille keskusteluihin osallistuneille ja tietoa tuottaneille hyvästä yhteistyöstä!

Jyväskylässä 6.5.2026

Päivi Hamarus

Johtava asiantuntija
Keski-Suomen elinvoimakeskus

6.5.2026

2 Keski-Suomi

Yleiskuva alueen tilanteesta ja näkymistä

Keski-Suomen vahvuuksia ovat bio- ja kiertotalous, teknologiateollisuus ja metalliala sekä sen mittava teollinen pk-sektori, perinteisesti vahva puolustusala sekä it-ala kyber- ja kvanttiosaaminen. Metsätalouden työpäikkäosuus on kaksinkertainen koko maahan verrattuna. Myös koneiden ja laitteiden valmistuksen, puuteollisuuden sekä massa- ja paperiteollisuuden työpaikkoja on suhteellisesti selvästi koko maata enemmän. Elinkeinorakenne on monipuolinen: kauppa, rakentaminen ja palveluala ovat merkittäviä työllistäjiä. Keskeinen sijainti ja metsäteollisuus ovat taustalla vahvalle logistiikka-alalle. Koulutus ja tutkimustoiminta on leimallista Keski-Suomelle.

Luonnollinen väestömuutos laskee Keski-Suomen väestömäärää huomattavasti. Kuolleiden määrä on ylittänyt syntyneiden määrän vuodesta 2016 alkaen ja samaan aikaan syntyvyys on laskenut neljänneksellä. Väestökehitys heijastuu myös kouluikäisten lasten määrään. Maahanmuuttajien määrä väheni selvästi, vaikka pysytteli edelleenkin melko korkeana. Maan sisäinen muuttoliike on vaikuttanut viime vuosina negatiivisesti väestökehitykseen. Kunnat panostavat nyt nettomuuttoon.

Hyvinvointialueen taloudelliset haasteet, päätös ottaa sote-palvelut oman tuotannon piiriin ja lakkauttaa palveluita osassa kuntia heikentää entisestään seutukuntien houkuttelevuutta. Tällä tulee olemaan merkittävä vaikutus veto- ja pitovoimaan: tulevaisuus näyttää, kuinka paljon terveyspalveluiden lakkauttaminen seuduilta näkyy ikääntyneiden poismuutossa ja yritysten sijoittumisessa. Saavutettavuuden haasteet vahvistavat tätä kehitystä: julkiset yhteydet eivät ole riittäviä eivätkä kannattavia. Vähentävä väestö vaikuttaa palvelu- ja kaupan alan yritysten kysyntään, erityisesti siinä tilanteessa, kun eläkeläiset jo nyt tasapainottavat vaisua kuluttajakysyntää palvelualalla. Tämä kehitys yhdessä julkisen taloustilanteen kanssa heijastuu kuntatalouteen. Segregaatiokehityksessä on haasteena, että siihen liittyvät kehityskulut kiihdyttävät toisiaan.

6.5.2026

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät

Globaalit aseelliset konfliktit, niiden aiheuttamat seurannaisvaikutukset, ennakoimattomuus ja yleinen epävarmuus tulevaisuudesta heijastuvat talouteen, investointeihin ja kuluttajien ostokäyttäytymiseen. Ostovoiman heikkenemisen taustalla ovat lisäksi muassa arvonlisäveron nousu, polttoaineen ja sähkön hinnan nousu. Myös työttömyys aiheuttaa epävarmuutta kotitalouksissa, mikä näkyy erityisesti asuntorakentamisessa. Vaisu markkinatilanne johtuu osaltaan Yhdysvaltojen markkinoista ja tulliepäselvyyksistä; kurssivaihtelut vaikuttavat merkittävästi yrityksiin, joiden tuotannosta suurin osa menee vientiin.

Heikkoja positiivisia signaaleja on ilmassa: inflaatio on toistaiseksi kurissa, ostovoimaa on ja vientiyriytysten näkymät ovat hieman parantuneet. Tulevalla globaalilla kehityksellä on näihin merkittävä vaikutus. Talous lähtee kasvuun vasta, kun luottamus talouteen kasvaa, yritykset käynnistävät investointeja, kotitaloudet lisäävät kulutusta ja rahoitusmarkkinat ovat toimivat. Pk-yritysten investointihalukkuus on vahvistumassa ja investointirahoitustarpeet ovat Keski-Suomessa muuta maata suuremmat.

Yritysten liikevaihdon kehitys on ollut vaisua. Yleinen suhdannenäkymä Keski-Suomen pk-yrityksissä on Pk-barometrin mukaan parantunut selkeästi vuoden takaisesta, mutta heikentynyt hieman viime syksystä. Jyväskylän näkymä (+6) on koko maan keskiarvoa parempi, eteläisessä saldoluku on 0, pohjoisessa Keski-Suomessa -17. Eteläisen Keski-Suomen pk-yrityksistä 45 % haluaa kasvaa; maakunnan keskiarvo on 39 %.

Kauppakamarien tammikuussa toteuttaman kyselyn mukaan Keski-Suomen yritysten odotuksissa on nähtävissä varovaista käännettä parempaan erityisesti liikevaihdon, tilauskantojen ja viennin osalta. Suunta on rohkaiseva, vaikka investointipäätöksissä ollaan edelleen pidättyväisiä. Innovaatiotoiminta sekä tutkimus- ja kehitystyö Keski-Suomen pk-yrityksissä on maan keskiarvoa vilkkaampaa. Hyvää kehitystä innovaatioissa sekä tuotannon ja tuotteiden kehityksessä edistää tiivistyvä tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden sekä yritysten yhteistyö.

Eniten konkurssiin hakeutuneita yrityksiä oli rakennusalalla, tukku- ja vähittäiskaupan ja majoitus- ja ravitsemusalan yrityksissä. Uusia yrityksiä on myös perustettu, erityisesti palvelualalle. Pk-barometrin mukaan kannattavuuden heikentyminen yrityksissämme vaikuttaa pysähtyneen, mikä kertoo terveemmästä taloudesta yrityksissämme.

Suurin haaste kasvulle on riittämätön kysyntä. Pk-yritysten yleiset rahoitustarpeet ovat pysyneet lähes ennallaan vuoden takaiseen barometriin nähden. Rahoitusta tarvitaan erityisesti kone- ja laiteinvestointeihin sekä rakennusinvestointeihin. Investointien lisäksi rahoituksen tarve liittyy käyttöpääoman vahvistamiseen. Kuitenkin vain kolme prosenttia vastaajista kertoo jääneensä ilman rahoitusta sitä hakiessaan, kun taas 60 %:lla yrityksistä ei ole ollut tarvetta hakea rahoitusta tarkastelujaksolla. Omistajan vaihdoksista osa on jäänyt toteutumatta rahoituksen puutteesta. Yritykset nostavat rahoituksen keskeisiksi haasteiksi korkeat vakuusvaatimukset ja rahoituksen korkean hinnan. Taustalla on useita tekijöitä. Haasteena on erityisesti alueelliseen segregatioon liittyen kiinteistöjen vakuusarvojen pieneneminen erityisesti harvaan asutuilla maaseutualueilla. Samaan aikaan omarahoitusosuuden suuruus on kasvanut aiemmasta. Paikallispankkiverkoston harvenemisen myötä päätökset tehdään keskitetysti, jolloin yrityksen toimintaympäristöä ei tunneta lähemmin. Kaikki nämä vaikuttavat pankkien haluttomuuteen ottaa riskiä yritysrahoituksessa. On ollut tilanteita, joissa yritys ei ole saanut edes lainatarjousta. Nihkeys voi johtua toimialasta, esimerkiksi vapaa-ajankohteita ei rahoiteta herkästi. Tämä näkyy myös maatilojen aloitustuissa, joita myönnettiin viime vuonna vain viisi, kahdeksan vähemmän kuin

6.5.2026

edellisvuonna. Jotta ruuantuotanto olisi varmemmalla pohjalla näitä kaivataan lisää. Yhtenä syynä aloitustukien määrään voi olla pankkirahoituksen saamisen haasteellisuus.

Finnveran rooli pankkilainojen vaihtoehtona ja täydentäjänä on säilynyt ennallaan, joka viides rahoituksen hakua suunnittelevista kertoo kääntyvänsä Finnveran puoleen. Sen rahoittamat investoinnit kasvoivat viime vuonna 41prosenttia.

Rahoitusprosesseihin kaivataan nopeutta ja joustavuutta. Muutamat kunnat, esimerkiksi Viitasaari on ottanut uuden keinon elinvoiman vahvistamisessa ja kaupunki on perustanut kiinteistökehitysrahaston. Näin kaupunki voi tukea omien tytäryhtiöidensä kiinteistökehityshankkeita myöntämällä niihin lainaa. Monet rahoituslaitokset ovat jo tarttuneet tilanteeseen. Toivottavasti tämä näky konkreettisesti yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantumisessa.

Rakentamismäärät ovat olleet pari vuotta tämän vuosituhaten alimmalla tasolla. Uudisrakentamisen alavi-rettä on paikannut korjausrakentaminen, muun muassa Jyväskylän kaupungin teatterin peruskorjaus, jonka kustannusarvio on 30 miljoonaa. Asuntomarkkinoilla selkeä käänne on odotettavissa aikaisintaan ensi vuonna. Asuntomarkkinoiden tilanne haastaa kannattavuuden, kun asuntojen hinnat ovat tulleet alas, mutta rakennuskustannukset eivät ole laskeneet. Harvaanasuttujen alueiden asuntojen hintakehitys ilmiönä näyttää leviävän kaupunkeihin ja vallitsevassa matalasuhdanteen tilanteessa segregaaation vaikutus näkyy asuntomarkkinoilla kaupungin sisällä alueiden eriytymisessä ja hintakehityksessä.

Keski-Suomessa metsäbiotaloudella on keskimääräistä huomattavasti tärkeämpi rooli maakunnan taloudessa. Metsäbiotalous oli vuonna 2021 tuotoksessa ja arvonlisäyksessä lähes kaksi kertaa suurempi kuin maakunnissa keskimäärin, arvonlisä oli maan suurin. Työllisten määrä oli noin puolitoistakertainen muiden maakuntien keskiarvoon verrattuna. Heikko suhdannetilanne heijastuu metsäteollisuustuotteiden kysyntään, mikä alkoi painamaan viime vuoden puolivälin jälkeen myös markkinapuun hintaa alas. Metsäteollisuus kytkeytyy moniin toimialoihin, mm. logistiikkaan, metalli- ja palveluun. Tämän takia suhdanteiden vaihtelut metsäteollisuudessa heijastuvat laajasti yrityskehitykseen. Viime vuonna metsätalouden tilanne oli erityisen haastava. Metsä Boardin liiketoimintaan on vaikuttanut heikko kuluttajakysyntä, Yhdysvaltojen tuontitullit, Kiinan viennistä johtuva Euroopan ylikapasiteetti ja korkeina pysyneet raaka-ainekustannukset. Loppuvuonna yhtiö käynnisti muutosohjelman liiketoiminnan tehostamiseen. Heikon kannattavuuden vuoksi Metsä Group sulkee Suolahden vaneritehtaan kesällä. Toimintaympäristössä on näkyvissä vakiintumisen merkkejä. Yhtiö panostaa vahvasti lisäarvon tuotteisiin.

Haastavasta suhdannetilanteesta huolimatta Metsä Group toteuttaa suunniteltuja investointeja. Metsä Groupin ligniini-koetehdas on käynnistynyt Äänekoskella. Ligniiniä on perinteisesti käytetty bioenergiana, mutta sitä voi käyttää esimerkiksi korvaamaan fossiilisia raaka-aineita ja materiaaleja. Uuden koetehtaan tavoitteena on, että puuraaka-aine ja selluntuotannon sivuvirrat hyödynnetään mahdollisimman tarkkaan ja että ne tuottavat mahdollisimman suurta lisäarvoa. Koetehtaan tarkoituksena on varmistaa ligniinituotteen tuotantoprosessin toimivuus sekä tuotteen ominaisuudet ja soveltuvuus markkinoille. Jos kaikki menee suunnitellusti, seuraava vaihe olisi tuotantomittakaavan laitoksen suunnittelu ja mahdollinen rakentaminen. Tehdas on rakennettu yhteistyössä laitetoimittaja Andritzin kanssa ja kumppanina on toiminut kemian alan yritys Dow.

6.5.2026

Metsä Groupiin kuuluva Metsä Wood rakentaa parhaillaan Äänekoskelle uutta, rakennusteollisuuden käyttämiä palkki- ja levyateriaaleja valmistavaa kertopuutehdasta. Kerto LVL -tuotteet pienentävät merkittävästi rakennusten hiilijalanjälkeä moniin muihin materiaalivaihtoehtoihin verrattuna. Samalle alueelle rakennetaan kertopuutehtaan lisäksi viilupohjaisten puutuotteiden tutkimus- ja kehityslaboratoriota. Investoinnin arvo on 300 miljoonaa euroa; tehtaalla on arvioitu käynnistyvän loppuvuonna 2026.

UPM on kertonut, että se aikoo perustaa eteläafrikkalaisen Sappin kanssa yhteisyrityksen, johon siirrettäisiin UPM:n Kymin, Rauman ja Jämsänkosken tehtaalla.

Spinnova on saanut kehitettyä kuituteknologiaa kustannustehokkaammaksi ja kehitystyö jatkuu. Viime vuonna sellujätti Suzannon ja Spinnovan yhteistyösopimus purkaantui ja Spinnova osti Woodspin Oy:n osakkeet omistukseensa ja sai mahdollisuuden lisensoida teknologiaansa vapaasti. Spinnova on laatinut uusia yhteistyösopimuksia kansainvälisen konsortion rakentamiseksi mm. Tommy Hilfigerin ja Armedangelin kanssa. Eccon kanssa yhtiö on valmistanut kuitua nahkajätteestä, mihin liittyen tänä vuonna on suunnitteilla tuotelanseeraus.

Honkarakenne suunnittelee Suomen historian suurinta hirsihotellia Tornioon. Yhtiö on lanseerannut uuden painumattoman lamellihirren, joka sopii erityisesti suuriin julkisiin hirsirakennuksiin. Tälle vuodelle yhtiö odottaa viime vuotta parempaa liikevaihtoa.

Konepajayhtiö Valmet on Keski-Suomen suurin teollinen työnantaja ja kolmanneksi suurin yritystyönantaja. Jyväskylän Rautpohja on Valmetin suurin yksittäinen tehdas ja sen paperi- ja kartonkibisneksen ydin. Valmet näkee edelleen epävarmuutta maailmantalouden näkymissä ja arvioi, että tämän liikevaihto pysyy viime vuoden tasolla. Tilauskanta avaa hyvän näkymän tälle vuodelle.

Harvialla on tuotantoa Yhdysvalloissa, mikä osaltaan selittää sitä, että viime vuosi oli saunamarkkinoilla hyvä huolimatta epävarmasta kauppapolitiikasta. Jatkossa tavoitteena on noin 10 % vuotuinen liikevaihdon kasvu.

Puolustusteollisuudella on Keski-Suomessa pitkät perinteet ja ala on vahvassa kasvussa. Alalla on menossa isoja investointeja Jyväskylässä ja Vihtavuorella. Puolustus- ja turvallisuusalan yritys Senop rakentaa uutta 3000 neliön tuotantolaitosta Seppälänkankaalle. Rakennus käsittää optroniikan tuotantolaitoksen sekä toimitilat Senopin suunnittelun ja tuotekehityksen tarpeisiin. Hanke valmistuu tämän vuoden lopussa ja sen investointiarvo on noin 10 miljoonaa euroa. Senop on merkittävä suomalainen puolustus- ja turvallisuusalan yritys, joka sijoittuu 65 miljoonan euron liikevaihdollaan suurimpien suomalaisten puolustusyritysten joukkoon. Yhtiö sai merkittävän tilauksen Ranskasta. Pimeänäkölaitteista tunnettu yritys odottaa jatkossa kasvua.

Vihtavuorella toteutetaan yhteensä noin 180 miljoonan investointeja ruudintuotannon kasvattamiseen ja uuteen nallitehtaaseen, joka on valmistuttuaan pohjoismaiden ainoa. Puolustusvoimat hankkii tykistön täyspanoksia ja käsiasepatruunoita Nammo Lapualta 260 miljoonalla ja tykistön ruutia lähes 17 miljoonalla. Ruudit ja nallit valmistetaan Vihtavuorella.

Jämsän Patrian tehtaalla valmistetaan F35-hävittäjien eturunkoja. Puolustusvoimien strategiset kumppanit Patria Aviation ja Insta Group ovat saaneet 62 miljoonan järjestelmätilauksen Puolustusvoimilta. Valtaosa Patrialta tilatusta työstä tehdään Jämsän Hallissa. Patria Aviationin osuus hankinnasta on yli 62 miljoonaa ja

6.5.2026

työllisyysvaikutus tänä vuonna 540 henkilötyövuotta; koko tilauskauden henkilötyövuosivaikutus on 1960, josta Insta Groupin osuus Suomessa on noin 50. Halliin suunnitellaan myös miehittämättömien ilmailualusten testausympäristöä.

Puolustusvoimilta on saatu miljoonien eurojen tilauksia myös Karstulaan Finn-Savotta Oy:lle ja Componenta Manufacturing Oy:lle. Nopea vastaaminen kysyntään edellyttää nopeita kaavoitusprosesseja, osaavaa henkilöstöä, koulutuslaitosten yhteistyötiloja, räätälöityjä tutkintoja ja oppisopimusmalleja.

Teknologia-alalla on kasvua ja tutkimusyhteistyötä. Toyota Gazoo Racing World Rally Team aikoo rakentaa teknologiakeskuksen Jyväskylän ja Laukaan rajalle Majajärvelle. Ralliteknologiakeskuksen rakentaminen on yli 100 miljoonan euron investointi, joka odottaa valitusprosessin ratkeamista. Hankkeeseen liittyvän moottoriurheiluradan rakentaminen käynnistyy keväällä. Yhdysvaltalainen teknologiayhtiö Garmin rakennuttaa Jyväskylään uutta tutkimus- ja tuotekehitysyksikköä. Kannonkoskelainen materiaalitekniikkayritys Betolar kehitti viime vuonna uuden teknologian, jolla saadaan jopa 99 % teollisuuden sivuvirtojen metalleista talteen.

Jyväskylän vahva koulutus pohja tukee it-alan vetovoimaa. Alueella on vahvaa osaamista luoda korkean teknologian yrityksiä ja start up-ekosysteemiä soveltamalla osaamista muun muassa tekoälyssä, sensoritekniikassa, data-analytiikassa, kyberturvallisuudessa ja kvantti-, nano- ja avaruustekniikassa.

Energia-alalla korostuvat omavaraisuus ja huoltovarmuus. Tuuli- ja aurinkovoimapuistoja on suunnitteilla eri puolille maakuntaa, erityisesti pohjoiseen Keski-Suomeen. Näillä on merkittävä vaikutus kuntien elinvoimaan. Alalla on suunnitteilla mittavia investointeja. Finngridin suunnittelema uusi Harjulinja Pyhäjärveltä Etelä-Suomeen tuo sähköverkkoon lisäkapasiteettia. Winda Energy Oy rakennuttaa Jämsän Halliin yhtä Suomen suurimmista sähköakkuvarastoista. Investoinnin arvo on jopa yli 20 miljoonaa. Jämsän keskustan lähelle rakentuu 66 hehtaarin aurinkopuisto, joka valmistuu 2027. Pihtiputaalla on käynnissä kahdenkymmenen viljelijän yhteistyössä biokaasuhanke. Vihreän vetytalouden kiihdyttämistä Jyväskylässä edistävät Toyota-yhteisöjen ja Jyväskylän kaupungin yhteinen Central Finland Mobility -säätiö (Cefmof). Vedyn infrastruktuurin rakentamista toteutetaan suunnitellusti: Metener Service Oy toimittaa Jyväskylän vetytankkausaseman yhteyteen vedyn tuotantolaitoksen. Keväälle on tulossa vetyinvestointeja noin 10 miljoonan arvosta. Äänekoski suunnittelee suurteollisuuspuistoa vetyteollisuuden ympärille. Jyväskylän kaupunki ja energiayhtiö Fortum ovat solmineet aiesopimuksen mittavan, mahdollisesti miljardiluokan datakeskushankkeen kehittämisestä Jyväskylään. Saarijärven keskustaan valmistuu tämän vuoden aikana datakeskus.

Maataloudessa viljasato oli vuonna 2025 melko tavanomainen, mutta kotimaan positiivinen viljatasen hintakehityksen alavireisenä. Keski-Suomessa lähes koko vilja-ala on rehuviljan tuotannossa, josta on ylitarjontaa. Markkina- ja myös pellon käytön näkökulmasta peltoviljelyn monipuolistaminen ja sopimus pohjaisen tuotannon kasvattaminen olisi suotavaa. Tulevana keväänä vilja-ala saattaa supistua, toivottavasti mm. lisääntyvän öljykasvituotannon kustannuksella.

Maatalouden kokonaistilamäärä alenee Keski-Suomessa parin prosentin vuosivauhtia, mutta aktiivista tuotantoa harjoittavien tilojen määrä huomattavasti nopeammin. Sekä vilja- että maitotilojen määrä aleni liki 6 % edellisvuoteen verrattuna. Nuoria yrittäjiä alalle tulee vähän. Ikääntyneitä, yli 65-vuotiaita viljelijöitä on yli neljännes kaikista maakunnan viljelijöistä. Tuotannon kehittämiseen investoitavien tilojen määrä on pieni, mutta vuosi 2025

6.5.2026

oli kuitenkin maatalouden julkisen investointituen kysynnän näkökulmasta selvästi edellistä parempi. Alueen kotieläintuotantoon on tulossa muutamassa kunnassa merkittäviä investointeja.

Elintarvikealaan on panostettu vahvasti ja alan yrityksillä menee hyvin. Monet alan yrityksistä ovat suhteellisen pieniä, mutta leipomo- ja kahvila-alalla on tehty ilahduttavasti investointeja.

Kaupan alalla Jyväskylän kaikki kolme kuppakeskusta kasvattivat myyntiään viime vuonna, jopa niin että kaupakeskus Sepällä oli kaikkien aikojen ennätysvuosi sekä myynnissä että kävijämäärässä. Seppälään rakennetaan uusia liikekiinteistöjä, investoinnin suuruus on noin kuusi miljoonaa euroa. Jyväskylässä autokauppaan on investoitu poikkeuksellisen paljon. Matalasuhdanteen aikana on hyvä rakentaa, kun tontteja, tiloja ja rakentajia on tarjolla. Jyväskylän Autotarvikkeen toistakymmentä miljoonaa euroa maksava investointi uuteen huippumoderniin autotaloon on suurin yksittäinen kohde. Kamuxille avattiin 3 200 neliön myymälä viime syksynä Seppälänkankaalla. Samalle alueelle K-Auto avasi käytettyjen autojen myymälään ja Autoliike J. Rinta-Jouppi Oy tuplasi tilansa muutossa Seppälänkankaalle. Vaihtoautomaalle rakennettiin uusi myymälärakennus Jyväskylän Ete-läporttiin.

Matkailussa Keski-Suomi sai vuonna 2024 välitöntä matkailutuloa 372 miljoonaa euroa; tavoite vuodelle 2030 on 500 miljoonaa. Tätä kohti mennään yhteistyöllä ja ympärivuotisella matkailutarjonnalla. Jämsän Himokselle on tullut paljon aktiviteetteja; vuoden vaihteessa sinne avattiin uusi S-ryhmän hotelli ja alueella on kiinnostusta lisäinvestointeihin. Himoksen vahvuus on ympärivuotisuus tapahtumatuotannon myötä. Kuluttajien varovaisuus näkyy matkailijoiden ja tapahtumien kävijämäärissä sekä käytetyssä rahamäärässä. Lomamökkejä rakennuttava ja myyvä Himos Resort hakeutui konkurssiin alkuvuodesta. Taustalla oli yleisen vapaa-ajan asuntojen markkinatilanteen ohella saneerausohjelman joustamattomuus. Keski-Suomessa on paljon palvelualan sekä kibs-yrityksiä yrityksiä. Erityisesti pienet sote-alan yritykset ovat vaikeuksissa, sillä hyvinvointialue päätti ottaa palvelut omaan tuotantoon. Palvelualan työpaikoissa näkyy myös kuluttajien ostokäyttäytyminen: säästäminen ja heikentynyt ostovoima.

Hippos-hanke, 210 miljoonaa euroa, on Suomen historian toiseksi suurin liikuntarakentamisen hanke Olympiastadionin peruskorjauksen jälkeen. Kokonaishanke sisältää liikunta-, osaamis- ja jääurheilukeskukset. Jääurheilukeskuksen rakentaminen alkaa tänä keväänä, hanke valmistuu vuoden 2027 loppuun mennessä. Se on pilkottu lähes 300 urakkaan, jotta paikalliset yritykset pystyisivät osallistumaan mahdollisimman hyvin. Rakentamisen aikaiset kokonaistyöllisyysvaikutukset ovat noin 2600 htv, joista 1500 htv välittömiä. Hippos-hanke ja teollisuuden rakentaminen vauhdittavat myös asuntorakentamista.

Erityisesti pk-sektorilla tarvitaan kasvua. Yksi keino kasvua kohti on eri yritysten osaamisten yhdistäminen ja erityisesti eri toimialojen yritysten yhteistyö, jolloin tarjonta laajenee ja kilpailukyky kasvaa. Isot kansainväliset konserniyritykset tytäryhtiöineen kilpailevat pk-sektorin kanssa samoista urakoista. Yhteistyöllä pk-yritykset voivat laajentaa tarjontaansa ja kehittyä kohti vientimarkkinoita kilpailukyvyyn parantuessa. Tällaista kasvua on jo mm. logistiikka-alalla. Ukrainan jälleenrakentaminen avaa toivottavasti uusia mahdollisuuksia yrityksille.

6.5.2026

Työmarkkinoiden tilanne ja näkymät

Keski-Suomen työllisyystilanne on haastava. Se on ollut haastava jo kauan, myös ennen nykyistä suhdannetilannetta. Helmikuun 2026 lopussa työttömyysaste oli 15,6 %. Työttömiä oli 19 859, joka oli 1 949 työtöntä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vain kaksi kuntaa, Muurame ja Toivakka saavuttivat alle 10 %:n työttömyysasteen. Pitkäaikaistyöttömyys on jatkanut tasaista kasvuaan vuoden 2025 aikana ja vuoden 2026 puolella. Työttömyys on kasvanut suhteellisesti eniten nuorissa ikäryhmissä sekä asiantuntijoiden, erityisasiantuntijoiden ja johtajien ammattiryhmissä. Helmikuun lopussa suurimpia työttömien ammattiryhmiä olivat rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät sekä palvelu- ja myyntityöntekijät. Suurin työttömien ryhmä koulutusasteittaisessa tarkastelussa oli toisen asteen tutkinnot suorittaneet.

Keski-Suomen työttömyys on onneksi kasvanut viime aikoina vähän hitaammin kuin koko maassa keskimäärin. Siitä huolimatta maakunnan työttömyysaste oli helmikuussa maakunnista toiseksi korkein ja työllisyysalueiden vertailussa kaikkein korkein. Suurista kaupungeista Jyväskylä on pitkään ollut maan heikoimpien joukossa. Sen työttömyysaste oli helmikuussa maan toiseksi korkein.

Helmikuun aikana Keski-Suomessa oli uusia avoimia työpaikkoja 841, joka oli 664 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Tammikuun aikana oli kaikkiaan avoinna 1 971 työpaikkaa, joka oli 1 706 vähemmän kuin vuosi sitten. Julkisessa työnvälityksessä olevien avointen työpaikkojen määrä on pudonnut rajusti. On kuitenkin havaintoja siitä, että osa työnantajista ei aina halua laittaa avoimia työpaikkojaan julkiseen hakuun. Työpaikan täyttöprosessi on liian raskas, koska hakijamäärät ovat suuria, eivätkä kaikki työnhakijat edes aidosti hae kyseistä työpaikkaa. Tästä syystä työpaikkamääriä ei voi pitää täysin luotettavana tietona.

Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteen (syksy 2025) mukaiset ennusteet eivät näytä toteutuvan. Ennusteen mukaan työttömyysasteen odotettiin laskevan vuonna 2026. Näin ei näytä käyvän Keski-Suomessa, vaan työttömyyden kasvu on jatkanut, ja tämä trendi näyttäisi jatkuvan. Keski-Suomessa työttömyyden kehitys on pitkälti samanlaista kuin koko maassa. Yleinen suhdannetilanne, globaali epävarmuus, mahdollinen korkotason nousu sekä yleinen kustannustaso nousu pitävät työttömyyden korkealla tasolla ainakin lähimmän 6 kuukauden aikana. Todennäköisesti työttömyys vielä jatkaa kasvuaan, joskin kasvu voi olla hyvin maltillista tai se jopa loppuu syksyn 2026 aikana. Normaleja kausivaihteluita toki myös esiintyy. Uhkana on, että kuluttajien varovaisuus ja kustannusten nousu alkavat näkyä entistä enemmän palvelusektorilla, joka on merkittävä työllistäjä lähes kaikissa kunnissa. Monet pienet yritykset, esim. majoitus- ja ravitsemisalalla ovat jo nyt vaikeuksissa. Tälle toimialalle voidaan ennakoida yritysten lopettamisia, mikäli kuluttajien varovaisuus jatkuu. Myös konkurssseja saattaa tulla lisää.

Keski-Suomessa on kuitenkin seutukuntia ja toimialoja, joissa työllisyyden näkymät ovat muita alueita tai toimialoja valoisammat. Esimerkiksi teknologiateollisuudessa menee kohtuullisen hyvin, ja tilauskanta on osalla yrityksistä jopa erittäin hyvällä tasolla. Ict-alan tilanne on kaksijakoinen. Osa yrityksistä on lomauttanut ja irtisanoanut henkilöstöään, erityisesti junioritason työntekijöitä. Tekoäly korvaa heidän työtään. Toisaalta osalla yrityksistä menee hyvin, ja uutta työvoimaa palkataan. Puolustusteollisuuden ja muutenkin turvallisuuden liittyvillä ict-alan toimijoilla on tarvetta kokeneille osaajille. Puolustusteollisuus työllistää Keski-Suomessa jo nyt merkittävän määrän työvoimaa. Puolustusteollisuuden ja sen alihankintaan liittyvien työpaikkojen määrään odotetaan kasvua. Työpaikkoja syntyy yllättävänkin monille toimialoille, esimerkiksi Puolustusvoimien rakennushankkeiden ansiosta.

6.5.2026

Keski-Suomen työllisyysalueet ovat saaneet toimintansa hyvin käyntiin, ja asiakkuusprosessit sujuvat pääsääntöisesti erittäin hyvin. Työllisyysalueet tekevät jo nyt keskenään hyvää yhteistyötä, ja yhteistyö kehittyy jatkossa entisestäänkin. Työllisyysalueet ovat aktiivisia yritysten suuntaan työnantajakäyntien lisäksi mm. työnantajille tehdään tarkkoja ehdokasasetteluja. Työllisyysalueet eivät kuitenkaan ole voineet taltuttaa työttömyyden nousua. Yleinen taloudellinen tilanne kasvattaa työttömien määrää, ja samaan aikaan uusien avointen työpaikkojen määrän pudotus on ollut huomattava. Tähän ei ole odotettavissa muutosta lähimmän puolen vuoden aikana, normaaleja kausivaihteluita lukuun ottamatta.

Yksi syy työttömyyden korkeaan tasoon on myös se, että työllisyyttä edistäviin palveluihin osallistuvien määrät ovat pudonneet erittäin paljon edellisvuosiin verrattuna. Kunnat eivät ole halukkaita rahoittamaan näitä palveluja kovinkaan paljon, koska palveluun osallistuminen ei enää vaikuta kuntien ns. sakkomaksujen kertymisvauhtiin. Aloittavien yritysten starttirahoja on kuitenkin myönnetty aktiivisesti, ja palkkatukeakin käytetään kohtuullisesti. Kunnilla on myös omia keinojaan työllistymisen edistämiseen, esimerkiksi kuntalisä. Myös uusi nuorten työllistämisseteli on tärkeä työllisyyden edistämisen instrumentti, joskaan se ei ratkaise työttömyyden isoa kuvaa.

Tällä hetkellä kansainväliset rekrytoinnit alalla kuin alalla ovat vähäisiä. Vuoden 2025 kokonaisuudessaan pienissä hakemusmäärissä korostuivat mm. ravintola- ja suurtaloustyöntekijät, lähihoitajat ja sairaanhoitajat, metallitönteekijät ja metsätyöntekijät sekä toimisto- ja laitossiivoojat. Ravintola-alan tämänhetkinen heikko tilanne ja toteutuneet tai mahdollisesti toteutuvat konkurssit huomioiden kansainvälisten työntekijöiden määrän odotetaan ennemmin laskevan kuin nousevan. Uusien metsätyöntekijöiden kouluttamiseen on tehty paikallisia panostuksia, joten ulkomainen työvoimatarve tuskin nousee. Sote- ja hoiva-alan työvoimatarve on edelleen vahvasti läsnä, mutta rekrytointien määrä riippuu paljon hyvinvointialueiden taloudellisesta tilanteesta, joka näyttäisi jatkuvan heikkona. Mitään massiivisia sote-alan lähtömaakoulutuksia tai muita useiden kymmenien hoitajien rekrytointeja ei ole näköpiirissä. Teollisuuden hiljalleen elpyessä metallityöntekijöiden, kuten hitsaajien määrä kääntyyneen jälleen nousuun. Työlupalinjausta ajatellen hitsaajat ovat ehkä se ensimmäinen ammattinimike, jonka vapauttamista voidaan jossain vaiheessa harkita.

Elinkeinoelämä tarvitsee yksittäisiä kansainvälisiä täsmäosaajia ja erityisasiantuntijoita, joiden määrät eivät ole tilastollisesti merkittäviä, mutta joiden merkitys on tärkeä yritysten kasvulle. Aloja, joilla tällaisia osaajatarpeita saattaa ilmetä ovat mm. bio- ja kiertotalous, energia-ala, vihreä teknologia, ict-ala sekä uudistuva puunjalostus.

6.5.2026

Kehityssuuntia koskevat arviot

Taulukoiden arviointiasteikko:

(++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

Keski-Suomi	Tilanne nyt verrattuna vuoden takaiseen	Tilanne 6 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	Tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	0	0	+
Työttömyyden määrä	-	0	0
Työvoiman saatavuus	+	+	+

Jyväskylän seutukunta	Tilanne nyt verrattuna vuoden takaiseen	Tilanne 6 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	Tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen
Hankasalmi, Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Toivakka, Uurainen			
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	0	+	+
Työttömyyden määrä	-	0	+
Työvoiman saatavuus	+	+	+

Jämsän seutukunta	Tilanne nyt verrattuna vuoden takaiseen	Tilanne 6 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	Tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen
Jämsä			
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	-	0	0
Työttömyyden määrä	--	0	0
Työvoiman saatavuus	++	0	0

Keuruun seutukunta	Tilanne nyt verrattuna vuoden takaiseen	Tilanne 6 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	Tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen
Keuruu, Multia			
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	+	+
Työttömyyden määrä	-	+	+
Työvoiman saatavuus	+	+	+

6.5.2026

Joutsan seutukunta Joutsa, Luhanka	Tilanne nyt verrattuna vuoden takai- seen	Tilanne 6 kk kuluttua ver- rattuna nyky- hetkeen	Tilanne 12 kk ku- luttua verrattuna nykyhetkeen
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	+	0	0
Työttömyyden määrä	-	-	-
Työvoiman saatavuus	+	0	0

Saarijärven-Viitasaaren seutukunta Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi, Viitasaari	Tilanne nyt verrattuna vuoden takai- seen	Tilanne 6 kk kuluttua ver- rattuna nyky- hetkeen	Tilanne 12 kk ku- luttua verrattuna nykyhetkeen
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	0	0	0
Työttömyyden määrä	--	0	0
Työvoiman saatavuus	++	+	+

Äänekosken seutukunta Konnevesi, Äänekoski	Tilanne nyt verrattuna vuoden takai- seen	Tilanne 6 kk kuluttua ver- rattuna nyky- hetkeen	Tilanne 12 kk ku- luttua verrattuna nykyhetkeen
Elinkeinoelämä ja yritystoiminta	-	-	0
Työttömyyden määrä	-	-	0
Työvoiman saatavuus	+	+	+